

Navodila za delo na daljavo za čas (11. 5. - 15. 5.)

9. razred

Še vedno je nekaj učencev, ki se mi niso oglasili, moj elektronski naslov je

stanislava.panjan@guest.arnes.si

Za nami je spoznavanje slovenskih naravnih enot pred nami pa samo še gospodarski razvoj, ki ga bomo zdaj , ko poznamo naravne razmere v Sloveniji mogoče lažje razumeli.

Tvoja naloga je, da prebereš besedilo v učbeniku na str. 54 in 55 in povežeš vse skupaj z znanjem, ki si ga pridobil pri zgodovini.

Zapis v zvezek:

GOSPODARSTVO SLOVENIJE

GOSPODARSKI RAZVOJ PRI NAS SKOZI ČAS

- 1. a) obdobje do I. svetovne vojne** (bili smo pod avstrijsko in A-O oblastjo)
Večina ljudi se je ukvarjala s kmetijstvom, dopolnilne dejavnosti so bile : izraba vodne sile, fužinarstvo in začetki rudarstva in premogovništva. Velikega gospodarskega pomena je bila izgradnja južne železnice (Dunaj – Trst)
- 2. b) obdobje med svetovnima vojnama (1918 – 1941) bili smo v državi Kraljevini SHS**
-v Sloveniji je bil nekoliko hitrejši industrijski razvoj v primerjavi z ostalo državo, vendar se s kmetijstvom ukvarjalo še vedno okoli 60 % ljudi, imeli pa smo tudi večje tržišče.
- 3. Socialistično obdobje je trajalo do konca druge svetovne vojne(1945 – 1991)**
V tem obdobju je industrija doživela hiter razvoj. Industrija se je širila tudi na podeželje. Tovarne so bile v družbeni lasti.
- 4. Obdobje po osamosvojitvi po letu 1991 – propad socializma**
Nekatere dejavnosti zaradi izgube jugoslovanskega tržišča zaidejo v krizo. Gospodarstvo preide na **tržno**, ponovno se **pojavi privatna lastnina. Izvedena je bila DENACIONALIZACIJA.**
Potem, ko si na kratko ogledal gospodarski razvoj, bi najprej začeli z **KMETIJSTVOM**, ki ima pri nas poseben družbeni pomen, ker zagotavlja oskrbo

prebivalstva z osnovnimi živili, po drugi pa ohranja poselitev podeželja. Čeprav ugotavljamo, da samooskrba s hrano močno upada.

Tvoja naloga je, da prebereš besedilo v učbeniku na str. 55.- 58, pregledaš slike in grafe in narediš zapis v zvezek.

NARAVNI IN DRUŽBENI POGOJI ZA RAZVOJ KMETIJSTVA

1. Slovenija spada med evropske države z manj ugodnimi razmerami za kmetijstvo.
2. Med neugodne **NARAVNE DEJAVNIKE** uvrščamo:
  - Hribovit oz. kraški relief
  - Velike strmine
  - Razčlenjeno površje
  - Podnebje
  - Pomanjkanje rodovitne prsti
3. Tri četrtine kmetijskih zemljišč leži na območjih, ki so za kmetijstvo manj primerna.
4. Na določenih zemljiščih lahko izboljšamo možnosti za pridelavo. Takšne posege imenujemo **MELIJORACIJE**. Z njimi tla namakamo ali pa izsušujemo. Namakalnih sistemov imamo premalo

5. Neugodni **DRUŽBENI dejavniki so**:
  - velika zemljiška razdrobljenost
  - majhne posesti, ki so posledica dedovanja
  - prostorska razporeditev parcel.
  - neugodna starostna in izobrazbena struktura

Pozitivni:

  - državna pomoč (subvencije)
6. Neugodni naravni in družbeni dejavniki so povzročili spremembo rabe tal. Pojavlja se **OZELENJEVANJE IN OGOZDOVANJE**.
  6. V nižinah in kotlinah pa se dogaja, da kmetijska zemljišča izgubljam zaradi **POZIDAVE**.
  7. Stopnja samooskrbe je pri nas prenizka.